

BIZTONSÁGI ADATLAP

LUZENAC H60

Verzió: 12

1. SZAKASZ: AZ ANYAG/KÉSZÍTMÉNY ÉS A TÁRSASÁG/ VÁLLALKOZÁS AZONOSÍTÁSA

1.1 Termékazonosító:	Talkum
Kereskedelmi nevek:	LUZENAC H60
Szinonimák:	Zsírkeő, szteatit, szappankő, magnézium-szilikát-hidrát
Kémiai képlet:	$Mg_3Si_4O_{10}(OH)_2$
CAS szám:	14807-96-6
EINECS szám:	238-877-9
Molekula tömeg:	379,3
REACH regisztrációs szám:	Az V.7. mellékletnek megfelelően mentes

1.2 Az anyag vagy keverék megfelel azonosított felhasználása, illetve ellenjavallt felhasználása:

Funkcionális ásványi anyag papírban, festékekben, kerámiában, műanyagokban stb. történő felhasználásra.

1.3 A biztonsági adatlap szállítójának adatai

Gyártó neve:	Imerys talc Austria GmbH Andritzer Reichsstrasse 26 8045 Graz Ausztria
Telefonszám:	+43 316 69 36 50
Fax:	+43 316 69 36 55
Információt nyújtó terület	msds.talceurope@imerys.com
Sürgősségi telefonszám	+1 303 623 5716
Importáló cég:	Variachem Kft 1097 Budapest, Kén utca 8.
Telefonszám:	(1) 801 8800
Fax:	(1) 801 8811
Telefonszám vészhelyzet esetére:	Sürgősségi telefon: Fodor József Országos Közegészségügyi Központ Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat H-1096 Budapest, Nagyvárad tér 2., Tel.: 06-80-20-11-99

2. SZAKASZ: VESZÉLYESSÉG SZERINTI BESOROLÁS

2.1 Az anyag vagy keverék osztályozása

Ez a termék az 1272/2008/EK rendelet szerint nem teljesíti a veszélyes besorolású termékek feltételeit.

2.2 Címkézési elemek

Az 1272/2008/EK rendelet értelmében a címkén feltüntetendő elem.

Piktogram: Nincs

Figyelmeztetés: Nincs

BIZTONSÁGI ADATLAP

LUZENAC H60

Verzió: 12

Figyelmeztető mondat:	Nincs			
Óvintézkedésre vonatkozó mondat:	Nincs			
2.3. Egyéb veszélyek				
A talkum porának nagy mennyiségű, ismételt belélegzése tüdőbetegség (Pneumoconiosis) kialakulásához vezethet. A betegség kockázata függ a belélegzett por mennyiségétől és a kitettség idejétől. Az anyag kezelésének módjától (pl. őrlés, szárítás...) függően lebegő respirábilis kristályos szilika (kvarc – krisztobalit) keletkezhet. Hosszan tartó és/vagy respirábilis, kristályos szilika por tüdő fibrózist okozhat, amelyre általában szilikózisként hivatkoznak. A szilikózis elsődleges tünetei a köhögés és a nehéz légzés. A respirábilis kvarcra vonatkozó munkahelyi expozíciós határértékeket monitorozni és kontrollálni kell. Ezt a terméket óvatosan kell kezelni, hogy megakadályozzuk a porképződést. Ez a termék szervesetlen anyag, nem teljesíti a PBT vagy a vPvB feltételeit a REACH XIII. melléklete szerint.				
3. SZAKASZ: ÖSSZETÉTEL VAGY AZ ÖSSZETEVŐKRE VONATKOZÓ ADATOK				
3.1 Anyagok:				
A talkum ismeretlen és változó összetételű anyag. A REACH & CLP törvényeknek megfelelően, komplex reakciójú termékek vagy biológiai anyagok (UVCB, 4. típus).				
Fő összetevők:	CAS	EINECS	Mennyiség (t-%)	Osztályozás az EC 1272/2008 alapján
Klorit	1318-59-8	215-285-9	< 50	Nincs osztályozva
Talkum	14807-96-6	238-877-9	> 40	Nincs osztályozva
Magnezit	546-93-0	281-193-0	< 5	Nincs osztályozva
Dolomit	16389-88-1	240-440-2	< 3,5	Nincs osztályozva
Kvarc	14808-60-7	238-878-4	< 2,1	Nincs osztályozva
A termék kevesebb mint 1% belélegezhető kristályos szilikát (RCS) tartalmaz, és nem teljesíti az osztályozás kritériumát.				
Adalékanyagok: Ez a termék nem tartalmaz besorolt szennyeződést.				
3.2 Keverékek --				
4. SZAKASZ: ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI INTÉZKEDÉSEK				
4.1 Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése				
Szembe kerülés:	Bő vízzel öblítse ki, és forduljon orvoshoz, amennyiben az irritáció nem múlik.			
Bőrrel érintkezés	Nincs szükség különleges elsősegély nyújtási intézkedésre.			
Belélegzés	Nincs szükség különleges elsősegély nyújtási intézkedésre. Menjen friss levegőre, és súlyos légzésproblémák esetén forduljon orvoshoz.			
Lenyelés	Nincs szükség elsősegélynyújtásra.			

BIZTONSÁGI ADATLAP

LUZENAC H60

Verzió: 12

4.2 A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások
Az akut véletlenszerű expozíció tünetei nem specifikusak, bármely, toxikus hatással nem rendelkező por nagy mennyiségben történő belélegzéséhez hasonlóak. A lehetséges tünetek köhögés, köpetképződés, tüsszögés, valamint a felső légutak irritációja miatt fellépő légzési nehézség.
4.3 A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése
Nincs szükség különleges intézkedésekre.
5. SZAKASZ: TŰZVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK
5.1 Oltóanyagok
Minden tűzoltó anyag használható.
5.2 Az anyagból vagy a keverékből származó különleges veszélyek:
A termék nem gyúlékony, éghető vagy robbanásveszélyes. Nincs veszélyes hőbomlás.
5.3 Tűzoltóknak szóló javaslat:
Nincs szükség különleges tűzoltási védőfelszerelésre. A keletkezett tűznek megfelelő tűzoltóanyagot használjon.
6. SZAKASZ: INTÉZKEDÉSEK VÉLETLENSZERŰ EXPOZÍCIÓNÁL
6.1 Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások:
Kerülje a szálló por keletkezését. Ha porképződés várható, az országos jogszabályoknak megfelelő egyéni védőfelszerelést kell viselni.
6.2 Környezetvédelmi óvintézkedések:
Nincsenek különleges követelmények. A kiömlött anyagot az alábbiakban leírtak szerint különítse el és takarítsa fel.
6.3 A területi elhatárolás és a szennyezésmentesítés módszerei és anyagai:
A száraz terméket lapáttal vagy porszívóval kell feltakarítani, az országos jogszabályoknak megfelelő egyéni védőfelszerelés viselése mellett. padlót nem ajánlatos vízzel felmosni, mert ettől csúszóssá válhat. Ha azonban a talkum már átnedvesedett, és csakis ebben az esetben, a padlót vízzel alaposan le kell öblíteni, a csúszósság megszüntetése érdekében.
6.4 Hivatkozás más szakaszokra
Lásd a 8. és 13. pontot
7. SZAKASZ: KEZELÉS ÉS TÁROLÁS
7.1 A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések
Előzze meg a levegőben szálló por keletkezését. Ahol levegőben szálló por keletkezik, megfelelő elszívó szellőztetést kell biztosítani. Nem elégséges szellőzés esetén viseljen megfelelő légzésvédelmi felszerelést. A becsomagolt terméket körültekintéssel kezelje a véletlenszerű szétszakadás elkerülése érdekében.
7.2 A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt

BIZTONSÁGI ADATLAP

LUZENAC H60

Verzió: 12

Műszaki intézkedések /Óvintézkedések:	A terméket lezárt tartóedényekben, szárazon kell tartani.
7.3 Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások) Ha tanácsra van szüksége a sajátos felhasználási módokra vonatkozóan, lépjen kapcsolatba a beszállítójával.	
8. SZAKASZ: AZ EXPOZÍCIÓ ELLENŐRZÉSE/EGYÉNI VÉDELEM	
Jogalap: Magyarországon a 25/2000. (IX.30.) EüM-SzCsM együttes rendelet a munkahelyek kémiai biztonságáról A rendelet 1. számú melléklete.	
8.1 Ellenőrzési paraméterek: A levegőben szálló por minden típusa esetén (pl. összes por, belélegezhető por, belélegezhető kristályos szilícium-dioxid por) tartsa be a munkahelyi expozíciós határértékeket. A belélegezhető kristályos szilícium-dioxidra vonatkozó, 8 órás idővel súlyozott átlagon mért foglalkozási expozíciós határérték (OEL) nagyságát néhány európai országra vonatkozóan az 1. számú függelék tartalmazza. Amennyiben más országok ugyanezen határértékeire lenne szüksége, lépjen kapcsolatba egy illetékes foglalkozáshigiéniai szakemberrel vagy a helyi szabályozó hatósággal.	
8.2 Az expozíció ellenőrzése	
8.2.1 Megfelelő műszaki ellenőrzés: Csökkentse minimálisra a levegőben szálló por keletkezését. Használjon zárt folyamatokat, helyi elszívó szellőztetést vagy egyéb műszaki ellenőrzést annak érdekében, hogy a levegőben szálló por szintje a megadott expozíciós határértékek alatt maradjon. Ha a felhasználói műveletekkel por, füst vagy pára keletkezik, szellőztetéssel tartsa a levegőben szálló por szintjét az expozíciós határérték alatt. Alkalmazzon szervezeti intézkedéseket, pl. zárja ki a személyzetet a poros területekről. A szennyezett ruházatot vegye le és mossa ki.	
8.2.2 Egyéni óvintézkedések, például egyéni védőeszközök:	
(a) Szem-/arcvédelem: A szem mechanikai irritációját okozó porképződés veszélye esetén viseljen oldalt is zárt védőszemüveget.	
(b) Bőrvédelem: Nincsenek különleges követelmények. A kézre vonatkozóan, lásd alább.	
Kézvédelem: Védőkesztyű viselése nem szükséges, de a bőrirritációra vagy a bőr kiszáradására hajlamos személyek számára ajánlott.	
(c) Légutak védelme: Azok, akik hosszabb ideig vannak kitéve levegőben szálló porkoncentrációnak, viseljenek az európai vagy helyi jogszabályoknak megfelelő légzésvédelmi felszerelést.	
8.2.3 Környezeti expozíció-ellenőrzések Meg kell előzni, hogy a szél széthordja az anyagot.	
Magyarországi határértékek:	

BIZTONSÁGI ADATLAP

LUZENAC H60

Verzió: 12

Jogalap: Magyarországon a 25/2000. (IX.30.) EüM-SzCsM együttes rendelet a munkahelyek kémiai biztonságáról A rendelet 1. számú melléklete.

	Belélegezhető mg/m ³	Respirábilis mg/m ³
Talkum (azbeszt mentes)		2
Egyéb inert porok:	10	

9. SZAKASZ: FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGOK

9.1 Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ

(a) Külső jellemzők	Fehér, tört fehér vagy világosszürke por
(b) Szag	Szagtalan
(c) Szagküszöbérték	Nem jellemző
(d) pH-érték	9-9,5 (10%-os víz)
(e) Olvadáspont/fagyáspont:	>1300°C
(i) Tűzveszélyesség (szilárd,gázhalmazállapot)	Nem tűzveszélyes
(j) Felső/alsó gyulladási határ vagy robbanási tartományok:	Nem robbanásveszélyes. A határértékeket nem kell alkalmazni
(m) Relatív sűrűség	2,58-2,83 g/cm ³
(n) Oldékonyság (oldékonyságok): Vízben való oldhatóság: Oldhatóság hidrogén-fluoridban:	Elhanyagolható Igen
(p) Öngyulladási hőmérséklet:	Nem jellemző
(q) Bomlási hőmérséklet:	> 1000°C
(s) Robbanásveszélyes tulajdonságok:	Nem robbanásveszélyes
(t) Oxidáló tulajdonságok:	Nem oxidálódik

9.2 Egyéb információk: Semmilyen más információ

10. SZAKASZ: STABILITÁS ÉS REAKCIÓKÉPESSÉG

10.1 Reakciókészség	Közömbös, nem reakcióképes
10.2 Kémiai stabilitás	Vegyileg stabil
10.3 A veszélyes reakciók lehetősége	Veszélyes reakciók nem ismeretesek

BIZTONSÁGI ADATLAP

LUZENAC H60

Verzió: 12

10.4 Kerülendő körülmények	Nincs
10.5 Nem összeférhető anyagok	Nem ismeretesek
10.6 Veszélyes bomlástermékek	Nincs

11. SZAKASZ: TOXIKOLÓGIAI ADATOK

11.1 A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ

Akut toxicitás	A talkum akut módon nem toxikus: Szájon át: LD50 > 5000 mg/kg (testsúly) Weir, 1974 Bőrön át: nincs elérhető adat Belélegezés: nincs elérhető adat
Bőrkorrózió/bőrirritáció:	A talkum nem irritálja a bőrt (in vivo, OECD 404, nyúl) Osztályozás irritációra / Korrózióra nem indokolt.
Súlyos szemkárosodás /szemirritáció:	Nincsenek elérhető adatok
Légzőszervi vagy bőrszenzibilizáció:	Nincsenek elérhető adatok
Csírasejt-mutagenitás:	A talkum nem genotoxikus (in vitro tanulmány OECD 471) A vizsgált törzseken a talkum okozott mutagén hatást. A mutagenitás miatti osztályozás nem indokolt.
Rákkeltő hatás:	Az IARC 2006-os vizsgálata arra következtetésre jutott, hogy az azbesztet és azbeszt szerű szálakat nem tartalmazó talkum nem osztályozható karcinogén anyagként (3. csoport). Az IARC kizárta, a minimális számú rendelkezésre álló bizonyítékokat, amelyek a talkum perineális területen történő használatát összekötik a petefészek rák kialakulásának lehetséges kockázatával (2B csoport) - IARC Momgraph Volume 93, közzétéve 2010-ben.
Reprodukciós toxicitás:	Nincsenek elérhető adatok A talkum szájon át történő expozíciója nincs hatással a magzat fejlődésére, anyai vagy magzati túlélésre. (OECD, nyúl)
Egyetlen expozíció utáni célszervi toxicitás (STOT):	Nincsenek elérhető adatok
Ismétlődő expozíció utáni célszervi toxicitás (STOT):	A toxicitási teszt során ismétlődő adagolás esetében sem volt megfigyelhető szervi toxicitás. Szájon át: Az állatkísérletek során nem figyeltek meg kedvezőtlen kedvezőtlen hatást. (Wagner JC et al., 1977) Belélegzés útján: Nem indokolt az osztályozás a célszervi toxicitás szempontjából, belélegzéssel ismételt dózisu expozíció esetén. Bármely hatás, inkább nem specifikus részecske által kiváltott hatás, mintsem inkább az ásványra jellemző belső fibrogén aktivitás. Bőrön át: a bőrön keresztül történő toxicitás nem tekinthető relevánsnak. Ezért a talkum toxicitási besorolása hosszabb idejű szájon át,

BIZTONSÁGI ADATLAP

LUZENAC H60

Verzió: 12

	belélegezve, vagy bőrön át történő expozíció esetén orálisan nem indokolt.
Aspirációs veszély	Nincs aspirációs veszély
12. SZAKASZ: ÖKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK	
12.1 Toxicitás:	Ezzel a termékkel kapcsolatban nem áll rendelkezésre adat. Nem ismert sajátos káros mellékhatás.
12.2 Perzisztencia és lebonthatóság:	Ezzel a termékkel kapcsolatban nem áll rendelkezésre adat. A termék szerves anyag, és ezért nem tekinthető biológiailag lebomló anyagnak.
12.3 Bioakkumulációs képesség:	Nem jellemző
12.4 A talajban való mobilitás:	Elhanyagolható
12.5 A PBT- és a vPvB-értékelés eredményei:	Nem jellemző
12.6 Egyéb káros hatások:	Nem ismertek sajátos káros mellékhatások
13. SZAKASZ: ÁRTALMATLANÍTÁSI SZEMPONTOK	
13.1 Hulladékkezelési módszerek Maradékból/fel nem használt termékekből származó hulladék Ahol lehetséges, ártalmatlanítás helyett az újrahasznosítást kell választani. A helyi rendeletnek megfelelően kell ártalmatlanítani.	
13.2 Csomagolás A csomagolásban maradt maradékok porképződését el kell kerülni, és a dolgozók megfelelő védelméről gondoskodni kell. A használt csomagolást a csatolt gyűjtőedényben kell tárolni. A csomagolás újrafelhasználása nem ajánlott. A csomagolóanyag újrahasznosítását és ártalmatlanítását erre felhatalmazott hulladékkezelő vállalatnak kell végeznie. A csomagolóanyag újrahasznosítását és ártalmatlanítását a helyi rendeleteknek megfelelően kell végezni.	
14. SZAKASZ: SZÁLLÍTÁSRA VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK	
14.1 UN-szám:	Nem jellemző
14.2 Az ENSZ szerinti szállítási megnevezés	Nem jellemző
14.3 Szállítási veszélyességi osztály(ok):	ADR: Nincs besorolva IMDG: Nincs besorolva ICAO/IATA: Nincs besorolva

BIZTONSÁGI ADATLAP

LUZENAC H60

Verzió: 12

	RID: Nincs besorolva DOT: Nincs besorolva
14.4 Csomagolási csoport:	Nem alkalmazható
14.5 Környezeti veszélyek:	Nem jellemző
14.6 A felhasználót érintő különleges óvintézkedések:	Különleges óvintézkedések nem szükségesek.
14.7 A MARPOL 73/78 II. melléklete és az IBC kódex szerinti ömlesztett szállítás:	Nem jellemző

15. SZAKASZ: SZABÁLYOZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

15.1 Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok:	Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezet-védelmi előírások/jogszabályok: A törvényeket és rendeleteket a mindenkorai módosításokkal kell alkalmazni. Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK rendelete (2006. december 18 .) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), Az Európai Parlament és a Tanács 1272/2008/EK rendelete (2008. december 16.) az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról A Tanács 98/24/EK irányelve (1998. április 7.) a munkájuk során vegyi anyagokkal kapcsolatos kockázatoknak kitétt munkavállalók egészségének és biztonságának védelméről, módosított 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról
15.2 Kémiai biztonsági értékelés	Az V.7 melléklettel megegyezően nem esik a REACH regisztráció alá.

16. SZAKASZ: EGYÉB INFORMÁCIÓK

Referenciák és források:

1. Baan, R, Straif K, Secretan B, Ghissassi FE and Coglianò V. (2006), On behalf of the WHO International Agency for Research on cancer Monograph Working Group. Carcinogenicity of carbon black, titanium dioxide and talc. The Lancet Oncology. 7:295-296.
2. Wild, P.; "Lung cancer risk and talc not containing asbestiform fibers: a review of the epidemiological evidence". Occup. Environ. Med. 2006; 63, 4-9.
3. Cohrssen, B. and Powell C.H. (2001). Talc. In Patty's Toxicology, 5th ed., Bingham, E., Cohrssen, B., and Powell, C.H., eds., John Wiley & Sons, Inc. NY. pp. 519-538.
4. IARC Monographs on the Evaluation of Carcinogenic Risks to Humans Volume 93 (2010) Carbon Black, Titanium Dioxide, and Talc.
5. Wild, P. and coll; „Effects of talc dust on respiratory health: results of a longitudinal survey of 378 French and Austrian talc workers“, Occup. Environ. Med. 2008; 65, 261-267.
6. USEPA 1992. Health Assessment Document for Talc, Environmental Criteria and Assessment Office,

BIZTONSÁGI ADATLAP

LUZENAC H60

Verzió: 12

Office of Health and Environmental Assessment, U.S. Environmental Protection Agency, Research Triangle Park, NC. EPA 600/8-91/217, March 1992.

7. P. Leophonte and coll. "La pathologie respiratoire chronique des travailleurs du talc", Rev. Fr. Mal. Resp., 1980, 8, 43-45

8. S. Endo-Capron and coll. "In vitro response of rat pleural mesothelial cells to talc samples in genotoxicity assays (sister chromatid exchanges and DNA repair)" Toxic in vitro, 1993, 7, 7-14.

9. P. Wild, M. Refregier, G. Auburtin, B. Carton, JJ. Moulin "Survey of the respiratory health of the workers of a talc producing factory", Occup. Environ. Med. 1995, 52, 470-477.

10. P. Wild and coll. "A cohort mortality and nested case-control study of French and Austrian talc workers" Occup. Environ. Med 2002, 59, 98-105.

11. M. Coggiola and coll. "An Update of a Mortality Study of Talc Miners and Millers in Italy", Am. J Indust. Med. 2003, 44, 63-69

Az adatlapot kiállító szerv:

Az adatok az előző verzióhoz képest megváltoztak